

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry – FIFUR

Tiedote

17.11.2023

FIFUR vastustaa turkiseläinten pelkkää H5N1-vasta-ainetestausta ja terveille eläimille määrättyjä lopetuksia eläintautilain vastaisena

FIFUR ja sen piirissä olevat sertifioidut turkiseläinten kasvattajat vastustavat Ruokaviraston käyttöönottamaa turkiseläinten yksinomaista vasta-ainetestausta ja pelkkien vasta-aineiden perusteella määrättyjä kymmenien tuhansien terveiden eläinten pakkolopetuksia. FIFUR vaatii viranomaisia palaamaan lakien edellyttämään laajempaan diagnostiikkaan ja soveltamaan lainmukaisia toimenpiteitä. FIFURin näkemyksen mukaan pelkkä vasta-ainetestausta ja sen perusteella määrättyt ankarat pakkokeinot ovat eläintautilain vastaisia ja loukkaavat yrittäjien perusoikeudellista omaisuuden suojaa.

Ruokaviraston puutteellisin tiedoin määräämät pakkokeinot uhkaavat yrittäjien omaisuuden suojaa ja ajavat kymmenittäin terveitä yrityksiä kohtuuttomaan tilanteeseen. FIFUR myös toteaa, että toistaiseksi valtio ei ole maksanut yhtään eläintautilain mukaista korvausta H5N1-tartuntatilojen lopetetuksi määräytyistä eläimistä.

”FIFURin piirissä olevat yrittäjät ovat nyt erittäin hankalassa tilanteessa vaihtelevan viranomaistoiminnan vuoksi ja olemme pakotettuja vastustamaan puutteellisen testauksen kautta määrättyjä selvästi ylimitoitettuja pakkokeinoja”, toteaa FIFURin toiminnanjohtaja **Marja Tiura**.

FIFUR vaatii, että turkiseläinten testauksessa otetaan takaisin käyttöön lintuinfluenssan todellisesta tilanteesta ja sairastumisen osoittavat PCR/antigeenitestit ja terveet eläimet säästetään pakkokeinoilta.

Vastaavia toimia ei ole muissa EU-maissa, myös Suomen tartuntavyöhyke purettu

FIFUR toteaa, että missään muussa EU:n turkistuotantomaassa tai EU:n ulkopuolella ei tehdä turkiseläinten H5N1-massakartoituksia vasta-ainetestauksella tai muutenkaan. Tässäkin suhteessa Suomen viranomaisten toimenpiteet ovat kohtuuttoman ylimitoitettuja, vaikka sinänsä influenssavirusten seuranta on tärkeää.

FIFUR kiinnittää huomiota myös siihen, että Ruokavirasto on 8.11.2023 purkanut aiemmin kesällä 2023 määrätyn lintuinfluenssan tartuntavyöhykkeen. Suomessa ei luonnossa esiinny enää lainkaan lintuinfluenssaa ja siksi vyöhyke purettiin. Tästä huolimatta turkistiloille määrätään jostain syystä lisää äärimmäisiä pakkokeinoja lopettaa terveitä eläimiä epäselvällä ja yhdellä testausmallilla.

Nyt lopetetaan terveitä eläimiä

Ruokavirasto on syyskuun lopulla siirtynyt pelkkään vasta-ainetestaamiseen turkistilojen eläinten lintuinfluenssakartoituksessa. Viranomaisen uusi linjaus johtaa siihen, että kymmeniä tuhansia terveitä turkiseläimiä määrätään lopetettaviksi vastoin eläintautilain tarkoitusta oikeasuhtaisista toimista ja vastoin riittävää lääketieteellistä näyttöä.

Tiivistetysti vasta-ainetestit näyttävät vain sen, onko eläimellä influenssan tai lintuinfluenssan vasta-aineita veressä. Tämä tarkoittaa, että eläin on ilmeisesti jossain vaiheessa kohdannut influenssaviruksen ja kehittänyt siihen vasta-aineita (vastustuskykyä), mutta eläimet eivät ole millään lailla sairaita tai oireisia. Vasta-aineiden näkymisen kestosta eläimien verenkuvassa ei ole mitään kansainvälistä tutkimustietoa ja nyt käytössä oleva diagnostiikka on puutteellista. Vasta-aineet voivat

jopa periytyä emoista pennuille, jolloin vasta-aineita omaava eläin ei välttämättä ole kohdannut lintuinfluenssavirusta eläessään.

Lintuinfluenssan testaamiseksi vasta-aineiden perusteella ei myöskään ole kaupallisesti tehtyä sertifiointia menetelmää. Samalla Ruokavirasto ei ole vastannut FIFURin lukuisiin tietopyyntöihin, joilla FIFUR on pyytänyt Ruokavirastoa toimittamaan sen tekemän vasta-ainetestaamisen tekniset menetelmätavat. Ruokavirasto ei ole vastannut tietopyyntöihin lakisääteisissä aikarajoissa. FIFUR ei siis ylipäätään tiedä tarkalleen, miten Ruokavirasto suorittaa vasta-aineiden tutkimusta ainoana toimijana maailmassa.

Testaustapa on aiheuttanut suurta huolta tuottajien keskuudessa. Mikäli tuottajat haluavat kieltäytyä eläintensä vasta-ainetestauksista, tämäkin on lain nojalla mahdollista ja FIFUR tukee tuottajia tällaisissa valituksissa hallintotuomioistuimeen. Samoin FIFUR jatkaa eri menetelmillä tartuntatiloiksi julistettujen tilojen juridista tukea.

Sekavia ja poukkoilevia viranomaisohjeita

FIFUR painottaa myös, että mm. Ruokaviraston ja Työterveyslaitoksen antamat ohjeistukset turkiselinkeinolle ovat olleet sekavia ja ristiriitaisia. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on valmistellut ristiriitaisia ja oikeudellisesti pätemättömiä asetusluonnoksia lintuinfluenssan torjuntaan turkistiloilla. FIFUR vastustaa ristiriitaisia ohjeita ja asetusluonnoksia ja vaatii niihin muutoksia.

Turkisala on aina panostanut terveysturvallisuuteen

Terveysturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää turkiselinkeinolle. Ala on aina tehnyt hyvää yhteistyötä eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa eläintautien torjunnassa ja terveysturvallisuuden varmistamisessa. Vuosina 2020–2022 toimiala kehitti ja hankki luvat minkkien koronavirusrokotteelle yhdessä Helsingin yliopiston tutkijaryhmän kanssa.

FIFUR toteaa, että vielä kesällä 2023 viranomaisten toimet tieteellisesti todennettujen turkiseläinten lintuinfluenssatartuntojen suhteen *olivat oikeasuhteisia*. Syksyn ja alkutalven kuluessa linjaukset ovat vaihtuneet jatkuvasti ja muuttuneet ylimitoitetuiksi uhaten elinkeinon toimijoita.

Kuten FIFUR viestitti 31.8.2023 ([tiedotelinkki](#)), lintuinfluenssatartunnat eivät ole turkistilojen ja turkiselämien syy ja turkistuotantoa voidaan jatkaa turvallisesti tulevaisuudessa. Lintuinfluenssan ja muiden zoonositaution torjunnassa täytyy käydä laajempaa yhteiskunnallista keskustelua, eikä lainvastaisia ja ankaria toimia voi kohdistaa perusteetta vain yhteen toimialaan. Samalla FIFUR toteaa, että lintuinfluenssaa on esiintynyt maailmalla ainakin vuodesta 1996 lähtien, eikä lintuinfluenssan suhteen ole koskaan Suomessakaan ryhdytty vasta-ainetestaamiseen samalla tavalla kuin nyt.

Lisätietoja:

Marja Tiura, toiminnanjohtaja, FIFUR, P. +358 50 5113060

Jussi Peura, tutkimusjohtaja, FIFUR, P. +358 400 637 255

Olli-Pekka Nissinen, viestintäjohtaja, FIFUR, P. +358 50 306 2374

Heikki Huhtamäki, asianajaja, Veljekset Huhtamäki Asianajotoimisto Oy, P. +358 50 865 8385

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry - FIFUR on turkiselinkeinon emoyhdistys ja jäsentensä edunvalvonta- ja koulutusjärjestö. Ammattitaitoista turkiseläinkasvatusta on harjoitettu Suomessa jo yli sata vuotta ja liitto on perustettu vuonna 1928. Liitto ja tuottajat omistavat enemmistön kotimaisesta markkinointi- ja huutokauppayhtiö Saga Furs Oyj:sta. Suomen turkiselinkeino on maailmalla sertifiointiin edelläkävijä. Vapaaehtoisen, vuonna 2005 aloitetun laatujärjestelmän tavoitteena on ylläpitää ja parantaa suomalaisilla turkistiloilla kasvatettavien eläinten hyvinvointia, tuotannon laatua ja turkiseläinkasvattajan ammattitaitoa.